ВАЉЕВСКА ГИМНАЗИЈА

НАЈзанимљивија географија

Драги другари,

Ове године одлучили смо да вам пишемо о најзанимљивијим географским појмовима из читавог света.Трудили смо се да пронађемо и да вам на најбољи начин дочарамо сва блага природе.Кроз пар страница овог часописа повешћемо вас на невероватно путовање и показати вам нешто за шта можда и нисте чули.Због наших прича имаћете осећај као да сте стварно посетили ове сликовите пределе па можда,ако вам се укаже прилика и ви будете део овог путовања.

Надамо се да ћете уживати у овом издању Занимљиве географије,као што смо и ми уживали док смо га правили.

Ваша географска секција

Садржај

ВОДЕ:

Памучна тврђава Турске.....6
Подводни рај.....7
Место где небо љуби море.....8
Одмор за очи.....9
Колумбијски бисер.....10
Лепота Хрватске.....11

Градови :

Најпрљавији градови света.....13-14
Градови са највећим бројем становника.....15-19

Оазе и рупе:

Siwa & Baharia.....24
Farafra.....25
Dakhla.....26
Kharga.....27
Занимљивости.....28-29

Рељеф:

Јама.....31
Ватрени вртлози.....32
Гејзири.....33
Обала костура.....34

Нај ствари.....35-36

НАЗАНИМИВИЦЕ ВОДЕ

Памучна тврђава Турске Воде

''Памукале'' у преводу значи ''тврђава од памука''. Налази се на Егејском мору и представља изузетно значајно природно обележје Турске.
Према фотографијама, Памукале изгледа као низ снежних тераса или замрзнутих водопада, а тајна прелепог изгледа овог места су заправо извори високо минерализоване воде богате калцијумом, који се сливају низ каскадне терасе на нагнутом терену.

Памукале у себи крије и бројне културно-историјске атракције. Антички град Хијераполис је изграђен на термалним изворима Памукалеа.
И иако имамо све податке који доказују невероватност ове тврђаве, ми смо се ипак потрудили да сазнамо какав је утисак ово место оставило на наше испитанике. Један од њих је изјавио: „Прелепо је, и ишао бих поново. Када уђете унутра као да се преселите у ту епоху“.

Сара Лазаревић

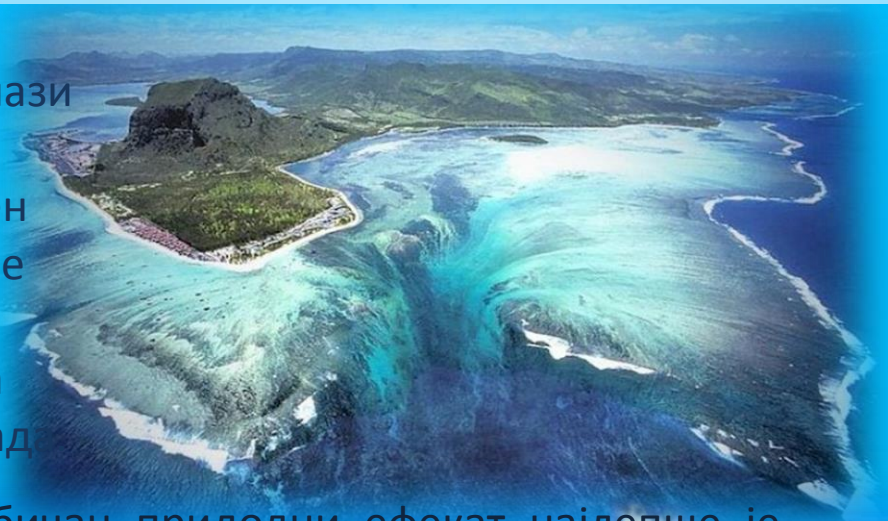

Острво Маурицијус се налази у Индијском океану. Маурицијус нуди једиствен природни феномен који ће вас лепотом оставити без даха, јединствена оптичка илузија подводног водопада.

Овај фантастичан и необичан придодни ефекат најлепше је посматрати из ваздуха. Кад га гледате из других углова можете видети плаветнило океана, мешање тиркизне, плаве и смарагдно зелене боје које се преливају у спуст налик водопаду, ипак потпуни визуелни ужитак изостаје.

На крају сазнање да ово није прави водопад ипак не умањује лепоту овог "подводног водопада" и необичности природе тј на који се начин природа поиграла са океаном и обалом.

Сара Лазаревић

Место где небо љуби море Воде

Малдивска острва представљају чаробно место на свету, смештено у Индијском океану, препуно бескрајно чистих и предивних плажа са најфинијим песком, које се убрајају међу најлепше на читавом свету. Међутим, оно што Малдиве дефинитивно издваја од осталих рајских дестинација је једна крајње необична појава која ово место чини још лепшим и посебним.

Наиме, ветар и таласи са мора понекад донесу на плаже и приобални део мора милијарде фитоплактона, који због реакције која се догађа у њиховим ћелијама одају плавичасту боју. Кад их таласи донесу на обалу цела плажа и таласи који је запљускују светле прелепом плавичастом бојом.

Овај феномен, је познат под именом биолуминисценција. Цео овај призор одаје утисак, као да ходате по звездама или по бескрајно плавом и нежном покривачу, који осликава сваки ваш корак у песку.

Одмор за очи

Није фотошоп, он заиста постоји. Понекад видимо прелепу фотографију природе и тешко нам је да поверујемо да тако нешто може бити стварно. Водопад Бигар Каскада је једна од природних аутентичности у коју је тешко поверовати. Водопад се налази у Румунској области Царас Северин, и спада у једне од највећих водопада у Румунији.

Литица прекривена маховином и подземни извор употпунили су лепоту и доживљај о водопаду. Занимљиво је да се овај водопад налази тачно на половини раздаљине између екватора и Северног пола.

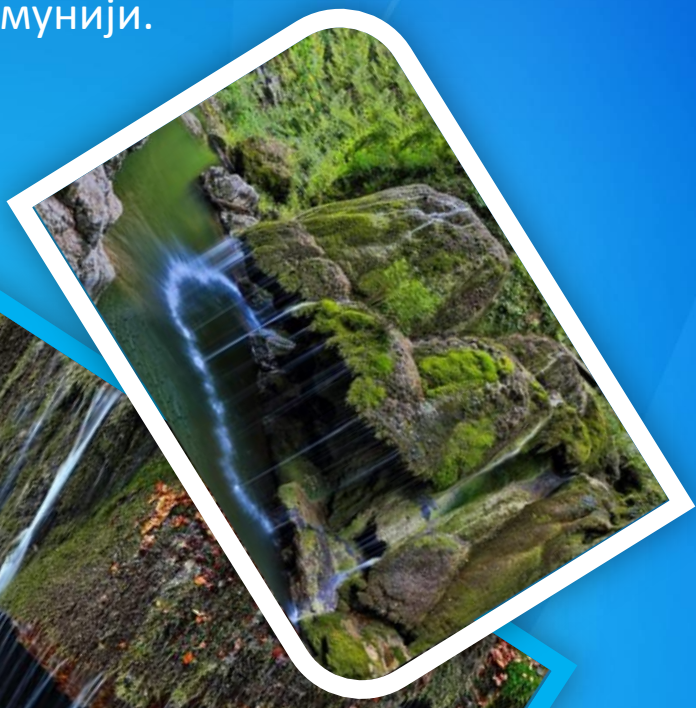

Сара Лазаревић

Колумбијски бисер

Једна од најживописнијих река на свету. Она има једну од титула - "Најлепша река на свету".
Она одушевљава и истиче се својим широким спектаром боја. У овом бисеру се дешава експлозија боја, сваке године када накратко процвета. На дну реке се налазе алге које дају води различите нијансе, као што су црвена, зелена, плава, наранџаста, розе, жута или браонкаста.
Током сезоне киша, вода брзо тече, док током сушне сезоне нема довољно воде. Период од неколико недеља, углавном од септембра до новембра, најпогоднији је да лепота реке дође до изражаја.
Река се налази на подручју националног парка 'Serrania de la Macarena', који је богат разноликим живим организмима и биљака, између осталог и са око 420 врсти птица, што га чини јединственом појавом.

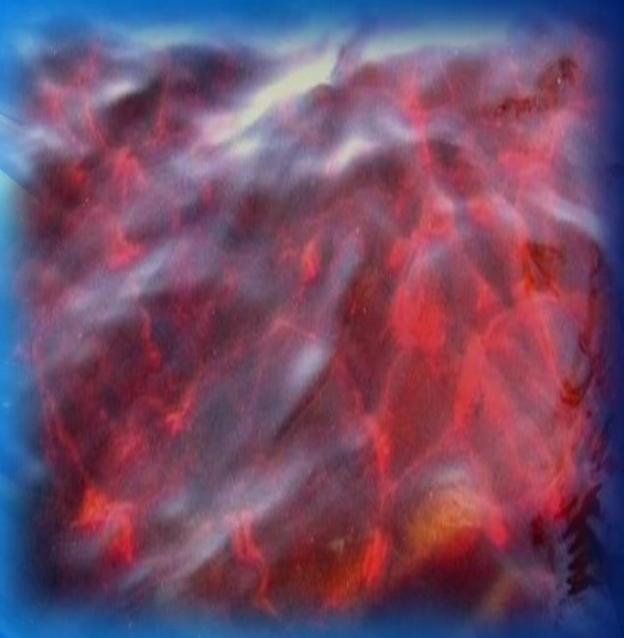

Сара Лазаревић

Плитвичка језера су најпознатији хрватски национални парк и једини природни локалитет на Попису светске баштине UNESCO-а од укупно седам таквих локалитета у Хрватској. Главну атракцију овог у свету јединственог парка чини 16 малих језера међусобно повезаних слаповима насталих таложењем седре, посебне врсте вапненца.

Наши ученици који су посетили ова невероватна језера са сигурношћу тврде да је овај национални парк један од најлепших места у Европи.

Језера су смештена на граници двеју климатских подручја: маритимног и континенталног где се сукобљавају наизменични продори влажног маритимног зрака и континеталних зрачних струја, те имају специфичну појаву кршке хидрографије који уз богату флору и фауну представља непроцењиву научну вредност.

Сара Лазаревић

НАЈзанимљивији

ГРАДОВИ

Топ 5 листа најпрљавијих градова света

Путовања су врло лепа и занимљива и нама се често чини да су сви градови атрактивни и лепи док кроз њих корачамо по први пут. Сваки град крије своје изазове и своје мрачне стране – оно што се не види на први поглед. Данас обилазимо предивне и фасцинантне градове, али и најпрљавија места наше планете.

Мумбај у Индији (Mumbai, India), познат по боливудској филмској индустрији и разним звездама и звездицама бори се са великом загађеношћу ваздуха и пренатрпаношћу улица и раскрсница смећем, као и великим недостатком јавних тоалета.

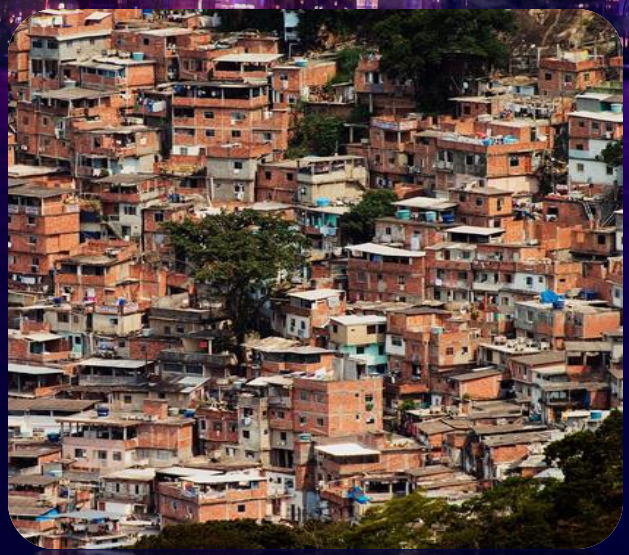

Рио де Женеиро у Бразилу (Rio de Janeiro, Бразил) и прва асоцијација је огромна статуа Христа Спаситеља који благосиља овај град, и, наравно, карневал. Често окарактерисан од светских путника као један од најлепших градова света, своје најлепше стране показује када се гледа са Корковада, са 700 метара високог брда са кипом Христа Спаситеља, на који се можете одвести жичаром. Огромни булевари и брегови иза Рио де Женеира воде до друге страна медаље и највећег сметлишта света које се налази баш у овом граду под именом Башта Грамачо.

Топ 5 листа најпрљавијих градова света

(Los Angeles, California), један од најпознатијих градова наше планете, филмска долина света и град са великом концентрацијом филмских и музичких звезда са А листе, такође се може наћи на овом списку због нивоа загађености ваздуха, али и ласкаве титуле за најпрљавији град Америке, коју му је доделило Америчко плућно удружење.

Москва у Русији (Moscow, Russia), богата историјом и културом, један од најскупљих градова света има најпрљавију воду из чесме и ниво смога толико висок да је лети сат времена проведено напољу једнако томе да сте попушили 60 цигарета.

Лисабон у Португалији (Lisbon, Portugal) је најзападнији већи град копненог дела Европе. Данас по проценама има нешто око 4600 напуштених зграда у самом центру града, које су послужиле уличним уметницима за украшавање графитима.

Градови са највећим бројем становника на свету

Људи су се од давнина селили у већа места. Разлог овакве миграције је, углавном, економске природе, односно потрага за послом и бољим животом..

Кренимо на мало путовање на којем ћемо сазнати који су то најнасељенији градови на свету.

1. Токио, Јапан

Главни град Јапана је најмногољуднији град на свету. Са 34 милиона становника, укључујући и становништво Јокохаме, Кавасакија и Саитане, Токио је најнасељенији град. Осим што броји највише становника на свету, он је уједно и један од најскупљих светских градова.

2. Сеул, Јужна Кореја

Гигант! То је управо реч којом се може описати Сеул. Град има невероватну густину насељености: 17 288 становника по квадратном километру. Сматра се шестим економским центром на свету, а у њему се налазе и неки од највећих светских концерна (ЛГ, Хјундаи, Самсунг). У њему живи 24 милиона и 400 хиљада становника.

Градови са највећим бројем становника на свету

3. Мексико Сити, Мексико

Педесетих година прошлог века, Мексико Сити је имао око три милиона становника. Нико није помишљао да ће за шездесетак година главни град Мексика постати један од најмногољуднијих градова на планети. У њему живи око 23 милиона и 400 хиљада становника што чини једну петину популације целог Мексика.

4. Делхи, Индија

Скоро 23.2 милиона становника живи у Делхију, једном од најзначајних културних и политичких центара Индије. У њему је смештен и државни парламент, а округ Њу Делхи је постао престоница 1947. године, након независности од Британаца.

Градови са највећим бројем становника на свету

5. Мумбај, Индија

Са укупним бројем становника од 22.8 милиона, од чега 13.8 милиона живи у урбаном подручју, Мумбај је један од најбогатијих градова у Индији. Висок животни стандард, много виши од индијског просека, привлачи туристе из свих крајева света. У њему је и седиште Боливуда.

6. Њујорк, САД

Градско подручје Њујорка је једно од далеко најнасељенијих на простору САД-а. Данас је овај град један од најважнијих на свету, са популацијом од 22 милиона становника. Он је, такође, и симбол америчког капитализма, слободе и демократије.

Градови са највећим бројем становника на свету

7. Сао Пауло, Бразил

Овај велики бразилски град има око 20.9 милиона становника, а познат је по својој јединственој архитектури, мноштву небодера, фестивала и карневала. Овај град има и јединствени мото: “Нисам вођен, него водим!”

8. Манила, Филипини

Шеснаест градова и општина чини градско подручје Маниле, главног града Филипина. Назван Бисер Оријента, у њему живи око 20.7 милиона становника, а на ово треба додати још милион туриста који га посете сваке године.

Градови са највећим бројем становника на свету

9. Шангај, Кина

Шангај је највећи кинсеки град и по величини и по броју становника. У њему живи 20.6 милиона становника, а ова бројка расте вртоглавом брзином.

10. Пекинг, Кина

Главни град најмногољудније земље је велики саобраћајни центар, са мноштвом пруга, путева и аутопутева. Пекинг је културни, образовни и политички центар Кине, а у њему живи око 19.6

милиона становника.

Ајфелова кула саграђен на Марсовим пољима у Паризу и данас је знаменитост и симбол Париза. Саграђена је 1889. као експонат за Светску изложбу поводом прославе стогодишњице француске револуције. Име је добио по инжењеру који га је пројектовао Гиставу Ајфелу. Данас је значајна туристичка атракција.

Кип слободе је споменик у Њујорку познат и под називом „Слобода осветљава свет“ . Налази се на Острву слободе и представља поклон Француске Сједињеним Америчким Државама као чин пријатељства 1886. године. Скулптор споменика је Фредерик Бартолди, а унутрашњу конструкцију је израдио чувени инжењер Гистав Ајфел

НА ЗАНИМИВИЦЕ
ОАЗЕ И РУПЕ

Siwa & Baharia Оазе

Питале смо професора Лазу да нам покаже једну оазу. Кад ту се за трен ока створи професорка Бока. Хтела је да нас увери у та чуда па нас је одвела на путовања луда. Довела нас је у Западну пустињу у Египту...Наша прва дестинација била је оаза "Siwa".

"Siwa" је прожета кречњачким пределима, природним изворима и сланим језерима. У центру главног града Схали налазе се чудне аветињске рушевине које представљају остатке старог насеља уништеног јаким кишама у претходном веку.

Дошле смо до Аменовог Храма, седишта главног светилишта чије је услуге користио Александар Велики.. Оно што нас је највише фасцинирало, то су датуле и маслине које "Siwa"-и дају изглед рајског врта.

Свој пут наставиле смо у правцу Бахарије. Ова оаза је најприступачнија и повезана је главним градом асфалтним путем. Крећући се ка унутршњости оазе, наишле смо на четири насеља која су раштркана око депресије.

Farafra

Након проласка кроз Бахарију, дошле смо до најмање и најмање посећене од свих оаза. Фарафра је веома погодна за оне који воле одмор и жуде за самоћом. Она лежи на платоу белог песка са џеповима зелених травнатих површина и деловима мочварног земљишта. Путеви у песку воде из највећег села и укрштају се са растињем палми које су нам пружале хлад у току дана. Нисмо могле да пропустимо путовање у Белу Пустињу на око 40км од оазе. Песак и црно камење дају чудан изглед кречњачким формацијама у облику пирамида, печурки и ледених брегова. Највише нас је задивио овај магичан предео увече и пред зору.

Јелена Живановић
Анђела Јовић

Dakhla

Радо смо желеле да останемо у Фарафри, али пут нас је водио у Dakhla. Готово да смо заборавиле да овде постоји пустиња јер је земља изузетно плодна. Dakhla изгледа као непрекидни низ палми, вртова и башти. Незаобилазне су биле посете напуштеној тврђави El-Qasr, некрополису у Балату и остацима фараоновог El Musawak-a. Ту смо затекле припреме за поновно отварање Римског некрополиса.

Јелена Живановић
Анђела Јовић

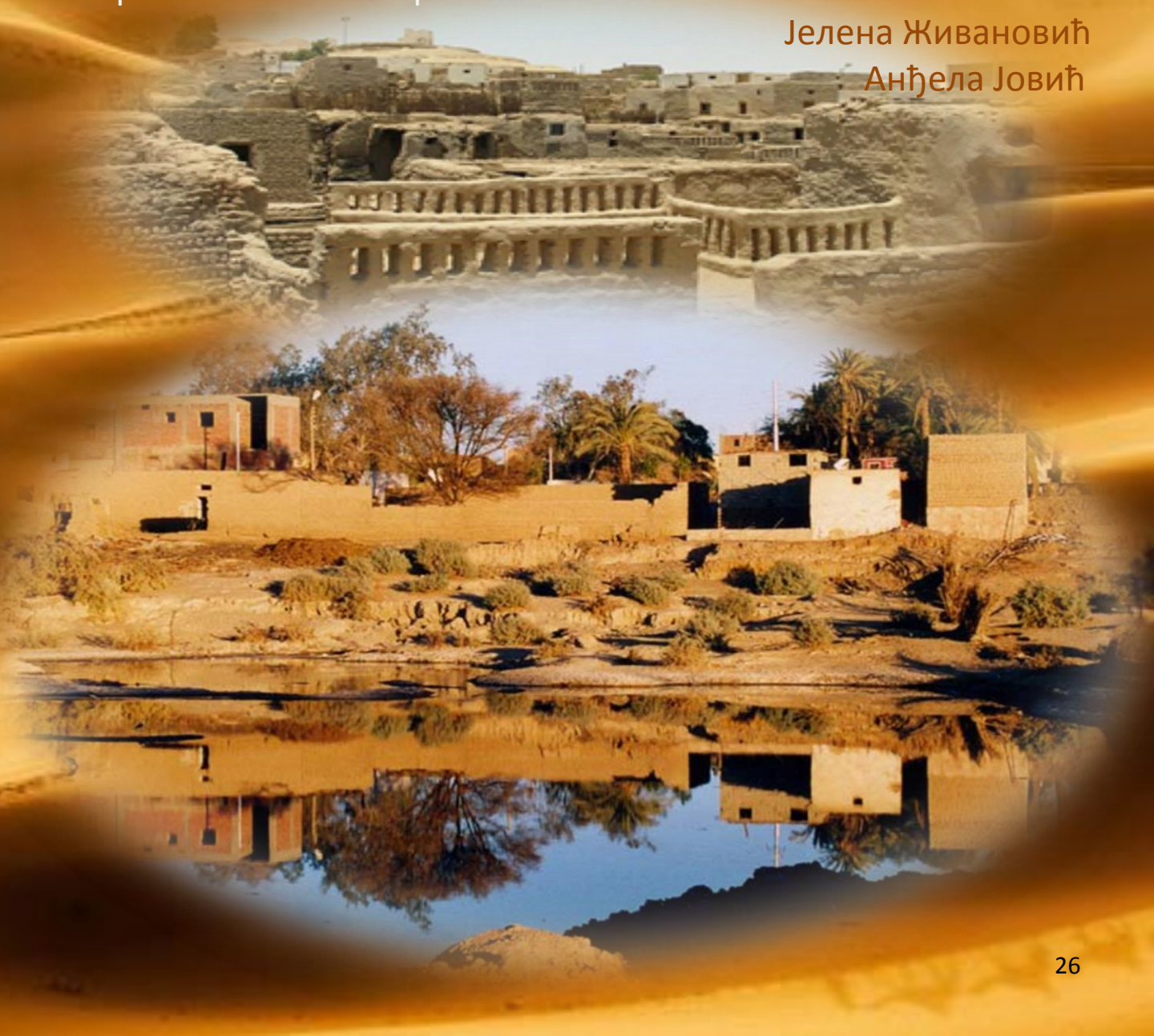

Као круна нашег путовања био је одлазак у Kharg-у. У овој оази људи не живе на традиционалан начин. Док смо пролазиле кроз оазу, наишле смо на суморне блокове зграда и уништене булеваре које су карактесристика ове оазе чија је једина сврха експлоатисање земљишта у Новој долини.

Сама Kharga смештена је на ивици брда. Овај некрополис садржи неколико стотина гробница из V века. У некима до њих су очувани цртежи који приказују слике из Старог и Новог Завета. Али Kharg-у вреди посетити највише због бројних античких места, посебно храма Хибиса.

Јелена Живановић
Анђела Јовић

Да ли сте знали? Рупе

Ни ми не бисмо поверовале да постоје оваква запањујућа места док нам о томе нису испричали наши пријатељи који су пропутовали цео свет.

Да ли сте знали да је Кукикамата у Чилеу рудник са највећом производњом бакра у свету? Дно овог копа налази се на 850м дубине.

Нећете веровати да је једна рупа у Гватемали најопаснија и да је 2007. године прогутала неколико кућа и узроковала велики страх код становништва. Овакве рупе настају након киша.

Биле смо изненађене када смо чуле да рудник дијаманата Кимберли у Јужној Африци држи титулу за највећу руком ископану рупу на свету. Од 1886. до 1914. године, 5000 рудара су копали рупу лопатама и извадили 2772 кг дијаманата.

Јелена Живановић

Анђела Јовић

Замислите Рупе

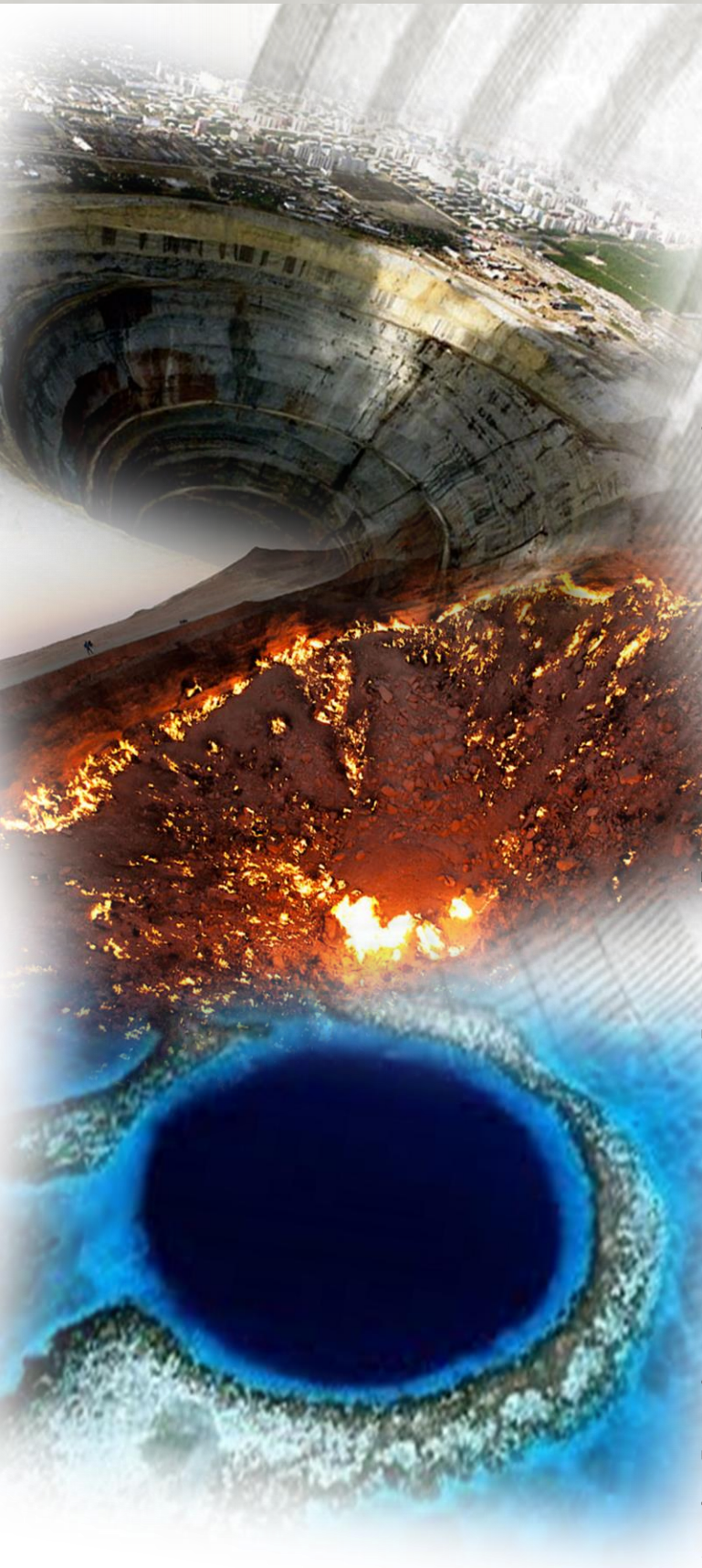

Можете ли замислити рупу Мирни дубоку 535м и пречника 1200м која је први и највећи рудник дијаманата у некадашњем СССР-у који је сада напуштен.
Највише од свега су нас изненадила Врата пакла у Туркменистану. 1971. године, геолози су открили масивне подземне резерве гаса на овом месту. Када су ископавања почела, у тренутку када је бушилица додирнула џеп са гасом, рупа се обрушила стварајуци овај велики кратер. Да би се спречило отицање отровног гаса, он је упаљен и наставио је да гори све до данашњих дана без престанка.
Можете мислити да је велика плава рупа највећа подводна рупа недалеко од обала Белизеа. Рупа има пречник од 300, а дубока је 122 метра. Формирана је од кречњака током последњег леденог доба.

Јелена Живановић
Анђела Јовић

Најзанимљивији
рељеф

JAMA

Спелеологија се бави истраживањем морфологије, настанка и развоја јама и пећина. Јаме су заступљене у крашком рељефу. Јаме су подземни крашки облици у виду вертикалних канала. Настају деловањем воде на кречњачке стене. Јаме могу бити дубоке до неколико стотина метара.

У Канади, у Новој Шкотској, још 1795 је почело истраживање мистериозне јаме и до дан данас није утврђено шта је на дну. Верује се да се ту налази Старозаветни ковчег... Јама представља једно од најгенијалнијих инжењерских решења и састоји се од система паралелних канала који се са прокопавањем отварају и пуне ту јаму, тако да се неколицина несрећника удавило покушавајући да стигну до дна.

Крашки рељеф заступљен је код нас у околини Ваљева. У овом подручју доминирају вртаче. Различитог су облика и димензија. Најчешће Дубина износи око 20 м. Обрасле су вегетацијом. Земљиште је веома плодно на дну вртача. Кречњачки рељеф заступљен је и у Словенији. Крас је кречњачки плато у залеђу Тршћанског залива. Дуг је око 40 км, а широк око 13 км.

Ватрени вртлози

Ватрени вртлози, познати и као “ватрени ђаволи” или “ватрени торнадо”, представљају редак феномен у којима ватра под одређеним условима, у зависности од температуре ваздуха и ваздушних струја, добија вертикално убрзање и формира ватрени ротирајући стуб. Често се формирају током пожара ниског растиња. Могу да буду високи од 10 до 70 метара и широки до три метра, али трају само по пар минута, мада неки могу да трају и дуже ако су ветрови довољно јаки. Вртлог се формира веома брзо и усисава ваздух око себе. Тада наступа и кружно кретање, па се посматрачу чини да види ватрени торнадо.

Како се вртлог уздиже постаје све тањи и све се брже врти, док сасвим не нестане. Очевици тврде да производе звук попут борбеног авиона, а крећу се прилично брзо без обзира на то што нема ветра. Ова појава се прилично ретко виђа. Колика је моћ овог ватреног вретена, говори податак из 1923. године, када је један такав торнадо, после потреса у Јапану, похарао насељеним делом Токија и само за пар минута усмртио преко 38000 особа. Како год, делује застрашујуће и само показује колико смо заправо ми сићушни и ништавни када је природа у питању.

Гејзири

Посебан вид термалних извора представљају гејзири. Карактеристични су по томе да вода избија у виду водоскока у правилним временским интервалима избацујући врелу воду и водену пару. Јавља се на вулканско-активним местима. У подземном резервоару вода се загрева до тачке кључања.

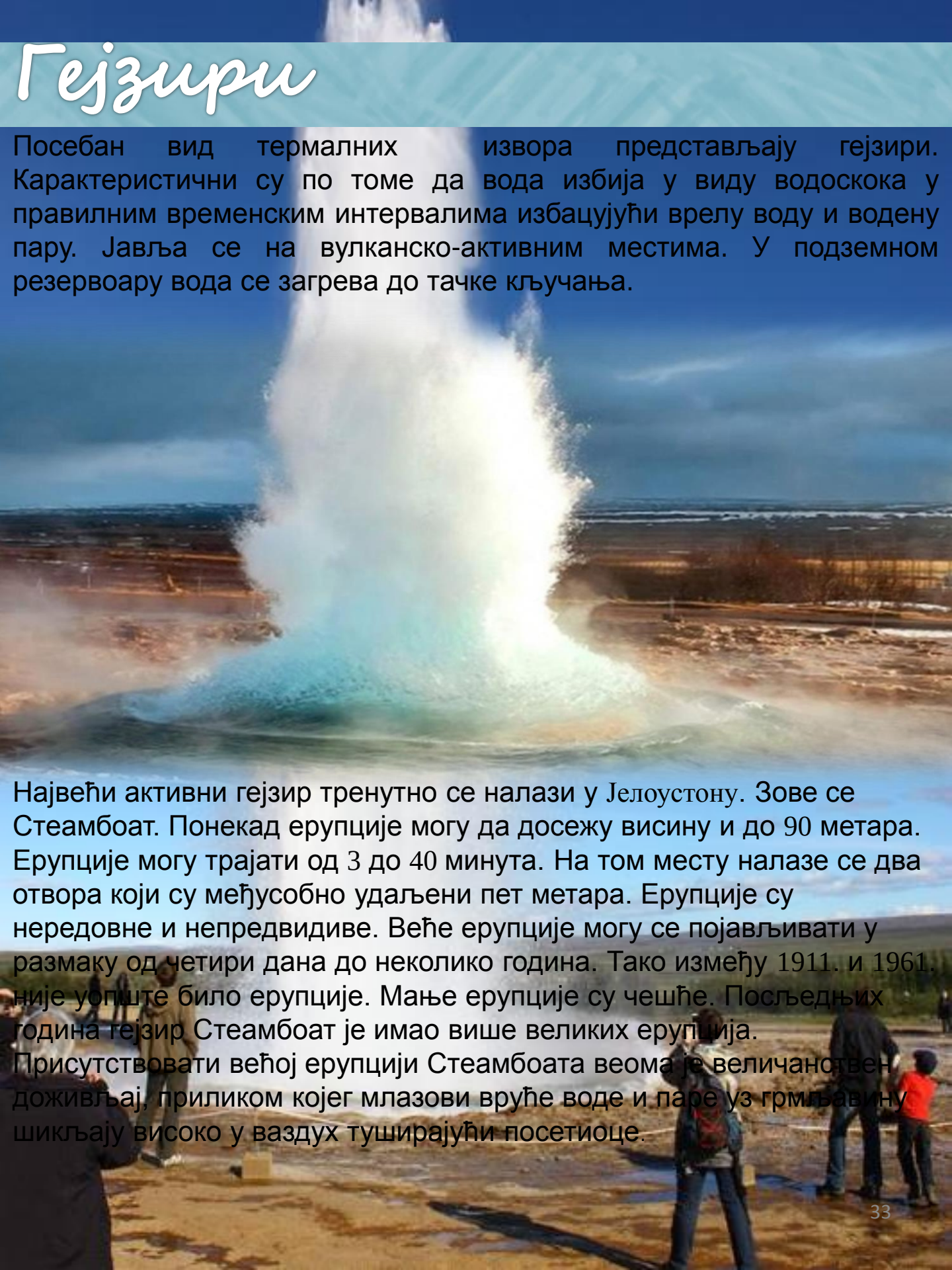

Највећи активни гејзир тренутно се налази у Јелоустону. Зове се Стеамбоат. Понекад ерупције могу да досежу висину и до 90 метара. Ерупције могу трајати од 3 до 40 минута. На том месту налазе се два отвора који су међусобно удаљени пет метара. Ерупције су нередовне и непредвидиве. Веће ерупције могу се појављивати у размаку од четири дана до неколико година. Тако између 1911. и 1961. није уопште било ерупције. Мање ерупције су чешће. Последњих година гејзир Стеамбоат је имао више великих ерупција. Присутствовати већој ерупцији Стеамбоата веома је величанствен доживљај, приликом којег млазови вруће воде и паре уз грмљавину шикљају високо у ваздух туширајући посетиоце.

Обала костура

Обала је појас где се мора и океани додирују са копном. Према разуђености деле се на младе, које су веома разуђене, и старе, које су готово праволинијске. Обала костура је најопаснија обала на свијету. Због опасних струја, ветрова и оштрих гребена, на њу су се насукали многи бродови, тако да дуж целе обале леже кости потонулих морнара и олупине бродова.

Налази се у Африци, између пустиње Намиб и Атланског океана. Дугачка је око 500 км, а прекривена је белим песком. Посматрано из ваздуха, она изгледа величанствено. Избраздана је милионима пешчаних дина, између којих израњају пустињске плоче у облику шиљака. Ове плоче се током године могу померити до 15 м.

НАЈ ствари

- највиша температура је измерена у Ел Азизији у Либији (58 °C)
- најређе насељена земља је Монголија (1 становник на км2)
- највише становника има Кина (1 133 682 501 становник)
- најгушће насељена земља је Монако (16 000 становника на км2.)
- најмање становника има Ватикан (1000 становника)
- највиши врх је Мт. Еверест или Чомолунгма на Хималајима (8848 m)
- највећа дубина је Маријански ров у Тихом океану (-10 924 м)
- највеће острво је Гренланд (2 175 600 км2)
- највећа је делта реке Ганга у Индији и Бангладешу (75 000 км2)
- највећи трг је Тиенанхен у Пекингу у Кини (396 606 км2)
- најстарији утврђени град је Јерихон на Западној обали у Израелу
- највећа лагуна је Лагоа дос Патос у Бразилу (10 145 км2)
- највећа пешчана дина је у ергу Тифернине у Алжиру (430 метара)
- најдубљи пловидбени канал је Суецки канал у Египту (163 км)
- највећа смртност деце на 1000 рођених је у Авганистану (270‰)
-највиши водопад на свету је Анђеоски водопад у Америци (979м)
-најшири водопад је Викторијин водопад у Африци на реци Замбези(1,5км)

НАЈ ствари

-највећи камени торањ на свету је Болова пирамида у Тихом океану (550м)
-највећи и најдубљи кањон на свету је Гранд кањон у Америци (1500м)
-најопаснија обала на свету је Обала костура у Африци
-најлепша река на свету је Кано Кристалес у Колумбији
-најстрашнији пут на свету је Хуан Шан у Кини
-највећа зграда на свету је у Ченгдуу у Кини (1,7 милиона м2)
-најзанимљивија граница на свету је између Холандије и Белгије(пролази кроз кафе бар)
-најстарије језеро је Бајкалско у Русији
-најопаснија рупа је се налази у Гватемали
-највећа људска ископина је рудник Окуир у Јути (1,2 километра дубок и 4км широк)
-најстрмија улица је Балдвин стрит на Новом Зеланду (38%)
-најмањи парка на свету је Миллс Ендс у Портланду, Орегон (површине 610мм)
-најхладније место на свету је Антарктик (-88Ц)
-најлеши природни базен је Хамилтон у Тексасу
-највиши залеђени талас је на Антарктику (15м)
-највећа осматрачница за птице је у Бограду (140м)
-најсмртоноснији земљотрес у Кини 1556. г. (830.000 људи страдало)
-највећи активни гејзир је Стеамбоат у Јелоустону
-најплиће море на свету је Азовско (12м)
-највећи Корални гребен се налази у Аустралији
-највећа депресија је Мртво море
-најдужа граница је између Канаде и САД (6.416км)
-највећа криптодепресија је Бајкалско језеро
-најмања држава на свету је Ватикан (44ха)
-најшира улица је авенија 9. јула у Буенос Аиресу (22 траке)

Редакција:

Сара Лазаревић II2
Јелена Живановић II3
Анђела Јовић II3
Марко Алексић II3
Тања Савић II7
Бојана Којић, професор

И остали чланови географске секције

Технички уредници:

Дејан Ђурашиновић II2
Сара Лазаревић II2